No. 2771 Woensdag 19 Augustus 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

PRIESTERS MET GASMASKERS. Gedurende de grote oefeningen voor de luchtverdediging in Japan nemen alle klassen deel. Bij de laatste oefeningen in Tokio zag men deze Buddhistische priesters met gasmaskers door de stad wandelen.

„Cosas de España."

DOOR

PROF. DR. J. A. A. MEKEL.

WAAROM VIEL DE SPAANSE MONARCHIE?

De Spanjaarden hadden van het parlementaire systeem een onnatuurlijk wangedrocht gemaakt.

II.

Als wij beweren, dat in Spanje het grootgrondbezit niet de wortel van alle sociale kwaad is, dan betekent dit natuurlijk niet, dat er op agricultuur-sociologisch gebied geen problemen bestaan of op te lossen zouden zijn. Die zijn er ongetwijfeld en een der voornaamste is het volgende.

In verschillende delen van Spanje zijn er, tengevolge van allerlei oorzaken en wel hoofdzakelijk weer klimatologische, gedurende het ene half jaar te veel en gedurende het andere te weinig landarbeiders. In het tekort aan werklieden gedurende een bepaalde tijd van het jaar kan men natuurlijk door tijdelijke immigratie uit andere streken voorzien en dit deed en doet men dan ook. Doch wat te doen met het overschot gedurende de andere periode?

Primo de Rivera meende dit probleem op te kunnen lossen door gedurende die periode de overtollige landbouwers arbeid te verschaffen door het doen uitvoeren van publieke werken. Die oplossing echter was verre van gelukkig. In de eerste plaats omdat, ten einde werk te zoeken, dikwijls onnodige projecten werden uitgevoerd (men denke b.v. aan de schatten gekost hebbende gebouwen der koloniale tentoonstelling te Sevilla), hetgeen dus economisch verkwisting en kapitaalvernietiging betekende. En in de tweede plaats wenden de landarbeiders, die bij zulke projecten te werk werden gesteld, aan te hoge lonen niet alleen, doch tevens aan het leven en de genoegens der grotere steden, hetgeen tot gevolg had dat zij slechts zeer ongaarne en in zeer ontevreden stemming terugkeerden naar het land, wanneer daar weer volop werk te vinden was. De vorige regeringen hebben dit probleem niet opgelost, maar niemand zal durven beweren, dat de republiek het ook maar één stap nader tot een oplossing heeft gebracht; integendeel, met het toelaten van communistische propaganda — de republikeinse regeringen laten die toe — en met het verbranden van kerken verbetert men de toestand niet!

Het voornaamste vraagstuk, dat het agrarisch probleem in Spanje beheerst, is echter van geheel andere aard en betreft niet de productie doch de distributie. Zolang niet voor snelle en goedkope transportmiddelen wordt gezorgd en zolang het meer blijft kosten om bijv. sinaasappelen van Valencia te vervoeren naar Madrid dan over zee naar Frankrijk en Engeland, zolang dus Spanje zijn eigen producten niet kan consumeren, is elke oplossing van het agrarisch probleem, welke hiermede geen rekening houdt, volkomen illusoir.

Het is natuurlijk onmogelijk alle sociale en economische vraagstukken, die zich in Spanje voordoen, hier te behandelen en ik heb slechts dit ene iets nader willen beschouwen, juist omdat in het buitenland zo dikwijls wordt gemeend, dat het grootgrondbezit de oorzaak is van alle kwaad, hetgeen te enen male onjuist is.

Men zal wellicht vragen of dan misschien de toestanden in de industrie van die aard waren, dat het wel tot een revolutie moest komen. Men zou kunnen volstaan met hierop te antwoorden, dat Spanje geen industrieland is, dus dat het a priori al zeer onwaarschijnlijk is, dat men hierin de oorzaak van de val der monarchie zou moeten zoeken. Hieraan mag echter nog iets anders worden toegevoegd. Het is gewoonte, bijna mode geworden om Spanje als een zeer achterlijk land te beschouwen en men zal dan ook misschien geneigd zijn te menen, dat de wettelijke regeling van de arbeid die van andere landen zeer langzaam is komen nahinken. De waarheid echter is, dat in 1919 nog vóór het accoord van Washington officieel tot stand was gekomen, in Spanje bij koninklijk besluit de acht-urige arbeidsdag werd ingesteld en gedurende de dictatuur werd een geheel moderne en aan alle redelijke eisen voldoende arbeidswet afgekondigd, die zelfs de socialisten zozeer bevredigde, dat zij Primo de Rivera hun steun niet onthielden. De machthebbers van de republiek hebben in deze materie niets behoeven te scheppen of te regelen en dat hebben ze ook niet gedaan, behalve dan dat zij ettelijke onzinnige en hatelijke bepalingen omtrent stakingen etc. uitvaardigden, die slechts bedoeld zijn om de bezittende klasse te plagen en te hinderen.

Natuurlijk streefden de socialisten naar de macht en natuurlijk maakten zij propaganda in binnen- en buitenland en schilderden dus de arbeidstoestanden in Spanje zo zwart mogelijk af, doch ook dit is weer te enen male onjuist. Trouwens herinnert zich niet eenieder, dat in het voornaamste industriegebied van Spanje, in Catalonië, de arbeiders reeds jaren geleden meer macht hadden dan de patroons en dikwijls meer z.g.n. rechten verkregen dan ergens anders ter wereld? Niemand toch zal vergeten zijn, dat vóór de dictatuur van Primo de Rivera de werknemers in Catalonië hun eisen pleegden door te zetten met revolverkogels als argumenten!

Ik wil deze punten verder laten rusten, echter niet zonder nogmaals te concluderen, dat Spanje, zoals elk land en elke tijd, zijn sociaal-economische problemen heeft, toch dat er geen nawijsbare, specifiek-Spaanse economische wantoestanden in dat land heersten, die de revolutie zouden kunnen verklaren, laat staan rechtvaardigen.

En zo vragen we dus opnieuw: Waarom viel de Spaanse monarchie? Het antwoord op deze vraag werd reeds geïmpliceerd in de opmerking die ik maakte, n.l. dat in de 22 jaren, voorafgaande aan de dictatuur van Primo de Rivera, Spanje 38 z.g.n. parlementaire regeringen had. Het antwoord is dan ook kort en bondig dit: omdat voor Spanje de parlementaire regeringsvorm niet deugt, ja, ten enen male ongeschikt is.

Wanneer men tegenwoordig zulk een bewering uit, loopt men gevaar te worden aangezien voor iemand die minstens geheime sympathieën koestert voor de N.S.B. of — horribile dictu — misschien zelfs voor Hitler. Om mij voor deze verdenking te vrijwaren, zal ik juist hetzelfde zeggen met andere woorden: de revolutie in Spanje was in laatste instantie een gevolg van de stelling, dat een regeringssysteem, geschikt voor Engelsen, geschikt moest zijn voor elke andere natie en dus ook voor Spanjaarden. In wezen is deze stelling even onzinnig als bijv. de bewering zou zijn, dat men Spanjaarden even goed kan amuseren met voetballen als met stierengevechten. Nu kan men mijnentwege zeggen, dat het spelen met een bal een heel wat nobeler bezigheid is dan het doden van een stier — waarover trouwens m.i. nog te twisten valt — doch daarom gaat het niet. De Spanjaard houdt nu eenmaal meer van stierengevechten en of men dat goed vindt of slecht, het is een feit waarmede men rekening te houden heeft.

Wanneer wij de politiek in de Latijnse landen — en dit geldt speciaal voor Spanje — met één woord zouden willen karakteriseren, kunnen wij dat het beste doen door te zeggen, dat zij essentieel personalistisch is. Zou men in Spanje bijv. aan een lid der radicale partij de vraag stellen tot welke politieke groep hij behoort, dan zou men waarschijnlijk ten antwoord krijgen, dat hij Lerrouxista is, dus aanhanger van Lerroux, de leider dier partij. In de Spaanse politiek treedt de persoon veelal in de plaats van de idee. Dat dit zo is, bewijst trouwens het feit, dat de Spanjaarden voor dit verschijnsel een woord nodig hadden en dus hebben uitgevonden: zij spreken van „caciquismo" (cacique is een verbasterd Indiaans woord dat opperhoofd betekent). De Spanjaarden hebben dan ook het parlementaire systeem, dat voor hen niet deugde, vervormd om het althans enigszins aan hun wezen en behoeften aan te passen en dat wil zeggen, dat zij er een caricatuur, een onnatuurlijk wangedrocht als men wil, van hebben gemaakt en met dit wangedrocht zal het gaan zoals het gaat met onnatuurlijke vormen in de biologie: zij leven niet lang.

Ik wil niet al te ver teruggaan in de historie van Spanje, doch in dit verband dient toch een vluchtige terugblik te worden geworpen op de laatste 50 jaren. In November 1885 stierf Alfonso XIII op acht en twintig-jarige leeftijd, vóór nog zijn zoon was geboren (Alfonso XIII zag het levenslicht op 17 Mei 1886) en bij het doodsbed van de koning sloten de toen twee bekwaamste en bekendste politici, Cánovas en Sagasta, een verbond, bekend als het Pact van El Pardo, aldus genoemd naar het paleis waarin Alfonso XII stierf. Dit was volgens onze begrippen een zeer merkwaardig verbond en het allermerkwaardigste is wel, dat men in Spanje openlijk van dat pact sprak, dat het bestaan ervan bekend was en dat niemand er aanstoot aan scheen te nemen. Want wat behelsde dat verbond? Niets anders dan dit: Cánovas, die de conservatieve en Sagasta, die de liberale tendenzen heette te representeren, besloten de monarchie te steunen (want ook toen bestonden er reeds tegenstanders van het koningschap) en beloofden dat te zullen doen door om de beurt te regeren! En ongeveer veertig jaren lang werd inderdaad de regering om beurten gevormd door ministeries bestaande uit conservatieven en liberalen.

Ziedaar hoe de Spanjaarden het parlementaire systeem interpreteerden en aan hun behoeften hadden aangepast.

En men moet toegeven, dat dit systeem in 't begin, gedurende het regentschap van de uiterst plichtsgetrouwe, zich steeds opofferende en tevens zeer bekwame Maria Cristina (de moeder van Alfonso XIII) betrekkelijk zeer goed functionneerde. Wel waren natuurlijk de verkiezingen een aanfluiting van het begrip stemmen; ze werden eenvoudig en scènes gezet door de locale caciques, die elk der beide partijen in iedere plaats in dienst had en de resultaten van zulke „verkiezingen" waren die, welke van hoger hand werden gewenst. Om de beurt verdeelden de heren de eer en de posities en het volk stond daar tegenover geheel onverschillig.

Men kan ook niet zeggen, dat in die tijd Spanje zoveel slechter werd geregeerd dan menig ander land. De toonaangevende politici bezaten nog een zeker gevoel voor decorum en ze misbruikten hun macht niet te zeer. Bovendien veranderden de regeringsprogramma's bij dat stuivertje wisselen slechts weinig, want al hadden beide partijen ook geheel verschillende namen, ook toen was de politiek in wezen personalistisch; of Cánovas regeerde of Sagasta maakte weinig verschil, behalve dan dat er bij elke wisseling andere personen aan het roer kwamen, zodat ieder op zijn tijd de positie bekleedde, die hij meende dat hem toekwam.

Het is echter duidelijk dat een dergelijk systeem snel moest degenereren. De vertegenwoordigers der oude generatie — Cánovas, Sagasta, later Canalejas — stierven uit of verloren hun invloed zoals Maura (Antonio, niet de zoon Miguel Maura, een der eerste ministers van de republiek) en deze oude generatie, welke men in vele opzichten een zekere aristocratie des geestes niet kan ontzeggen, werd opgevolgd door politici van steeds minder allooi, die hetzelfde spelletje van stuivertje wisselen speelden, doch die dat deden met steeds minder decorum, met steeds grotere veronachtzaming van zelfs de uiterlijke vormen van decentie. Een hedendaags Spaans schrijver geeft van de politici der laatste jaren de volgende definitie: „De intellectuëlen onder de Spaanse politici behoren steeds tot één der volgende typen: dat van de domme, verbitterde en wrokkige man, die zich ten achter gesteld waant."

Deze kwalificaties mogen overdreven zijn, zij bevatten zeer zeker een kern van waarheid en slechts iemand, die zoals Alfonso XIII over grote gaven als staatsman en tacticus beschikte, was in staat althans nog een aantal jaren met lieden van het slag der Spaanse politici te regeren. Het is echter duidelijk dat op de duur geen vruchtbare arbeid meer verricht kon worden en het kwam eindelijk zo ver, dat voortgaan op de oude wijze in Spanje niet meer mogelijk was. Dat zal niemand verwonderen, die zich herinnert dat van 1918 tot 1923 in Spanje 12 regeringscrisissen en kabinetswisselingen plaats vonden! Een behoorlijke parlementaire meerderheid was niet meer te vormen, geen enkele wet of hervorming van enig belang kwam nog tot stand en er moest verandering komen. Die enig mogelijke verandering was die van het parlementarisme in de dictatuur en als dictator, een ieder herinnert het zich, trad op Primo de Rivera.

Vreemdelingen-verordening.

In de gisterenavond gehouden vergadering van de Koloniale Raad is een schrijven behandeld aan Z. Exc. de Gouverneur betreffende de Vreemdelingen-verordening.

Er is in de laatste zitting van de Raad zoals onze lezers zich zullen herinneren, nog al wat te doen geweest over de verwerping van een clausule, waarin voor de Curaçaose arbeiders bescherming werd gevraagd tegenover de vreemde arbeiders.

En we hebben toen tegenover deze opvatting van de Raad ons sterk protest laten horen.

Uit een ingezonden stuk en later uit de mond van verschillende raadsleden bleek, dat deze avond ook voor de leden zeer onbevredigend was, en het gevolg is geweest dat de Raad weer eens zijn aandacht is gaan wijden aan de Vreemdelingen verordening die reeds sinds 1931 op stapel staat, maar nog niet tot afbouw gekomen was.

Gisteravond nu heeft de Raad daaromtrent het volgend schrijven gericht aan Z. Exc.

„De Koloniale Raad heeft in zijn afdelingen nogmaals in beschouwing genomen de ontwerpverordening ter uitvoering van artikel 6 van het reglement op het beleid der Regering, waarop hij de 2en October 1933 Uwe Excellentie zijn eindverslag deed toekomen. De Raad is daarbij tot het inzicht gekomen, dat het indienen van een geheel nieuw ontwerp wenselijk is geworden, omdat het thans aanhangig zijnde ontwerp naar zijn mening

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

37)

De kaarsen van de kandelaber in mijn kamer waren uitgegaan. Op een tafeltje zette ik mijn twee kandelaars waarvan de beide vlammetjes het vertrek tot aan de zoldering vulde met schaduwen.

Met opzet had ik de deur van mijn kamer opengelaten, om hem te laten weten ,dat ik terug was en klaar stond voor hem. Ik nam een lang, recht zwaard, een soort rapier, met een opengewerkt gevest. Het was een onhandig wapen en erg stomp; maar het had nog een punt en ik was bereid ermee te schermen tegenover de hele wereld. Ik daagde mijn vijanden uit... Maar geen vijand verscheen, en bij het licht van twee kaarsen, met een zwaard in de hand, gaf ik mij over aan bespiegelingen over de toekomst.

Die had iets stelligs, en tegelijkertijd iets heel onzekers. Ik zwierf er in rond als een ziel buiten de poorten van het paradijs, met de verwachting van zegen en de smart buitengesloten te zijn. Slechts één man stond mij in de weg. Ik was er zeker van, dat hij ons, over de zwartheid van de hof heen, had gadegeslagen. Hij moest het schemerig verlichte, stille toneel van ons afscheid bij Seraphina's deur gezien hebben... Ik hoopte, dat hij de betekenis had begrepen, en dat mijn gestalte met de twe kaarsen hem getroffen had als zegepralend en onbevreesd, zwevend als op de lucht. Ik spande mijn oren in. Hoorde ik...?

Iemand kwam door de zwijgende zuilen gangen nader. Hij was het, ik wist het, meer en meer kwam hij nabij. In de diepe grafstilte van het grote huis had ik in de verte het geluid gehoord van zijn voetstappen op de ingelegde vloer. Nu was hij de hoek om, en de kalme wandelpas van zijn naderen was wel geschikt vrees te storten in het hart van een tegenstander. Er was geen aarzeling in, geen enkele keer; geen versnellen, geen vertragen, totdat hij stilhield. Hij stond in de deuropening.

Ik moet in die grote kamer bij het licht van twee kaarsen, een indrukwekkend beeld hebben geboden van een uitdagende jongeling, geheel in 't zwart, met een gespannen gezicht en een lang, bloot rapier in de hand. In ieder geval bleef hij mij in de deuropening stil beschouwen, het toonbeeld van een knap Spaans advocaat met hooghartig uiterlijk, eveneens geheel in 't zwart, met 'n blond hoofd, en een fraai gebogen been in zwart zijde kous naar voren gestoken... Zijn rijlaarzen had hij uitgedaan. Voor het overige had ik hem nooit anders gekleed gezien. Noch in zijn hand, noch aan zijn zij had hij een wapen.

Ik bracht de punt van het mijne omlaag, en ziende, dat hij op de drempel bleef, alsof hij zich niet binnen waagde, zeide ik minachtend:

„Denkt u soms, dat ik een ongewapend man zou vermoorden?"

„Ben ik ongewapend?" Een weinig trok hij de wenkbrauwen omhoog. „Dat is werkelijk wat nieuws. U veronderstelt maar wat. Ik ben al menig jaar zeker op dit punt."

Hij kwam snel binnen en omlopend naar de andere kant van de tafel, haalde hij een klein pistool uit zijn broekzak.

„U ziet — ik vertrouw niet al te veel op uw Engelse edelmoedigheid."

Achteloos legde hij het pistool op tafel... Ik had mij op mijn hielen omgedraaid. Zoals we daar stonden, zou ik door een uitval tussen de twee kandelabers door, zijn lijf hebben kunnen doorsteken voor hij een kik had kunnen geven.

Ik legde mijn zwaard op tafel.

Daarna sprak hij kalm:

„U bent te snel gegaan. Ik geef u nog een kans terug te keren."

„Geen duim," zei ik woest. „In gedachte, noch daad. Zelfs niet in gelijkenis."

„Geloof me, er is meer in het leven dan u denkt. Er is op uw leeftijd meer dan..." zijn lijf scheen te schokken in een eigenaardige kramp, als bij een plotselinge aanval van inwendige pijn; de schertsende glimlach, die staan bleef in de vorm van zijn lippen, veranderde in een akelige verwrongen grijns... meer dan één liefde in 't leven, — meer dan één vrouw," vervolgde hij.

Ik geloof dat hij trachtte mij om te praten, want zijn stem verstikte volkomen in zijn keel. Mijn verontwaardiging was grenzeloos... Met het vuur van onwrikbare overtuiging riep ik uit:

„Het is niet waar, u weet dat het niet waar is."

Een tijd lang bleef hij sprakeloos; daarna, hakkelend en stamelend door de inwendige woede, die als gesmolten lava in zijn borst scheen te kolken, zonder ooit de oppervlakte van zijn gezicht te bereiken, begon hij:

„Wat! Ben ik het dan, die terug zou moeten gaan. Voor — voor jou — een jongen — gekomen van de duivel weet waar — een stuk Engels bedelaarstuig... voor een meisjesgril... Ik — een man."

Hij bedaarde wat.

„Neen, je bent gek. Je droomt. Je weet het niet, je kunt het niet weten. Je weet niet, wat een man is, jij met je kalverliefde van een dag. Hoe durf je je te meten met mij, die jaren lang de eigen lucht geademd heb? Jij dwaas — jij kleine, ellendige dwaas! Jaren van peinzen, waken, werken..."

„En konkelen", viel ik in, „en samenzweren en bedriegen jarenlang."

Dat bracht hem geheel tot kalmte.

Plotseling vroeg hij, tot mijn verbazing: „Wil je naar Mexico?"

Het klonk als een scherts. Maar hij was heel ernstig. „Ik zend er één van mijn schoeners heen met een bepaalde opdracht. Ik zou u daarbij wel kunnen gebruiken. Die kans geef ik u."

„Wanneer moet ik dan gaan?" vroeg ik met een veinzerij, waartoe ik mij een ogenblik te voren niet in staat zou hebben geacht. Maar ik begon rijper te worden in het vuur der liefde, van het gevaar; in het sombere licht van het leven ,dat mijn zo jeugdige onervarenheid binnen drong.

„O", zeide hij, het pistool haastig op de tafel werpend, „dadelijk. Vannacht. Nu".

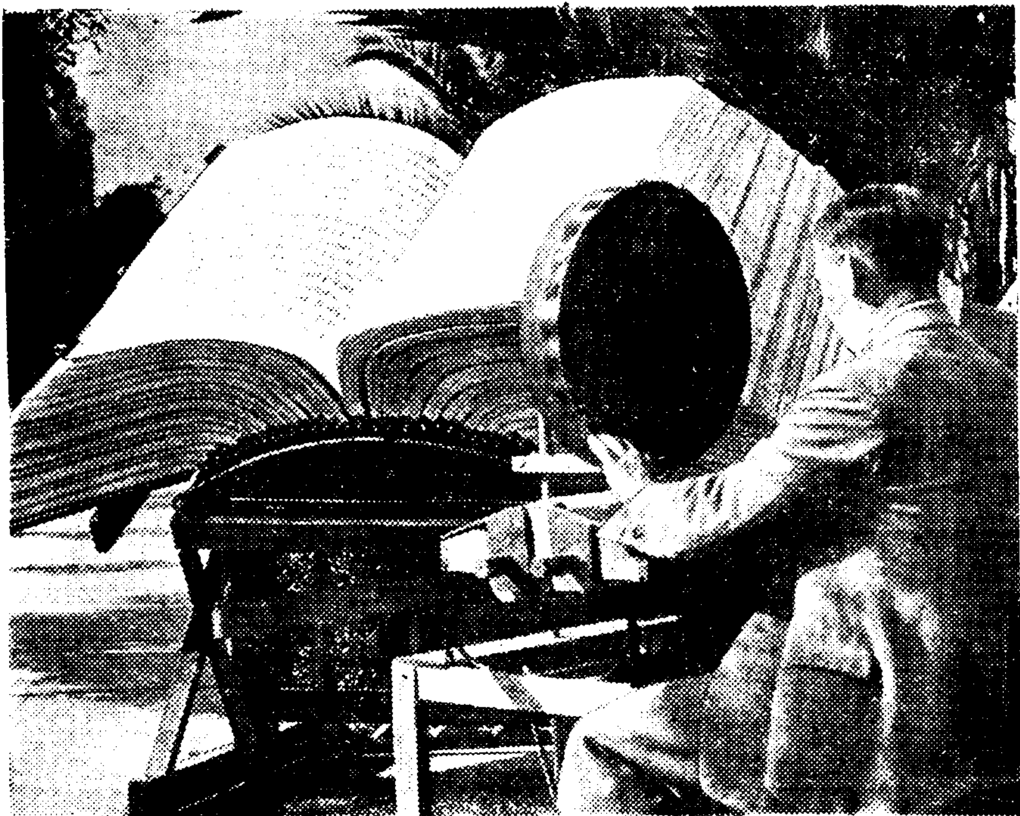
„Zonder iemand te zien?"

„Zonder iemand... o, natuurlijk, in uw eigen belang."

Hij was nu heel bedaard. „Ik dacht het wel, u zag er verstandig genoeg uit", zeide hij. „Ik ben blij, dat u zo goed uw positie begrijpt. U zult het ver brengen in 's Konings dienst, al bent u een Engelsman; geloof dat van Pat O'Brien .Ik zal het tot mijn persoonlijke zaak maken — om wille van de Riego's. Maar er is een kleine voorwaarde."

Wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

DE GROOTSTE BIJBEL VAN DE WERELD. In Los Angelos, Amerika, heeft men de grootste bijbel van de wereld. Dit boek is met de hand gedrukt met behulp van gummi-letters. Hier zien we het werk, dat 8984 bladzijden telt en waaraan de eigenaar 2 jaar gewerkt heeft.

„den vreemdelingen meer moeilijkheden in den weg legt dan in 's Lands belang noodzakelijk is en opneming van bepalingen gelegenheid gevende tot bescherming van den inheemse arbeider tegen de vreemde werknemer hem gewenst voorkomt.

„De Raad moge Uwe Excellentie doen opmerken, dat een bloeiend zo min mogelijk belemmerd vreemdelingenverkeer van zeer groot belang voor Curaçao is, evenzeer als bescherming van de inheemse arbeider tegenover de vreemdeling, indien nodig.

„De Raad neemt de vrijheid Uwe Excellentie hierbij aan te bieden een door hem opgestelde proeve van een nieuwe ontwerpverordening, met eerbiedig verzoek dit zonodig gewijzigd of aangevuld, doch met behoud van de strekking, als nieuw ontwerp bij zijn college te willen indienen, onder intrekking gelijktijdig van het thans aanhangig zijnde ontwerp.

Men ziet dus dat de Raad thans van mening is, dat het gewenst is bepalingen op te nemen tot bescherming van de inheemse arbeider ofschoon in de volgende alinea de woorden „indien noodig" deze mening weer aanmerkelijk verzwakken.

Zal het Bestuur op dit raadsvoorstel in gaan? Naar aanleiding van enkele geruchten, willen we voorlopig dit raadsvoorstel sub beneficio van inventaris aannemen en laten we hieronder de hoofdzaak van het voorgestelde ontwerp volgen.

Als algemene beginselen gelden: iedere vreemdeling, die aan minimum eisen voldoet en blijft voldoen is welkom.

De vreemdeling moet zo weinig mogelijk merken van de noodzakelijke controlemaatregelen van de Vreemdelingendienst.

Vreemdelingen mogen op Curaçao werken, indien het algemeen belang er niet door geschaad wordt.

's Lands kas moet gedekt zijn tegen de kosten van eventuële uitzetting.

Voor de toelating wordt vereist, niet gevaarlijk te zijn voor zedelijkheid, openbare rust of orde.

Het overleggen van een officieël identiteitsbewijs en

Een garantiebedrag voor zo mogelijke terugzending.

Het hebben van voldoende middelen van bestaan, is als toelatingseis ongewenst. Bezit een vreemdeling ze te eniger tijd niet, dan kan hij worden uitgewezen; de kosten hiervan zijn gedekt door de deposito.

Ook invoering van het begrip „toelating tot tijdelijk verblijf" is ongewenst en ook onnodig.

Verder staan in het ontwerp bepalingen voor schippers en gezagvoerders die vreemdelingen overbrengen.

Ter bescherming der inlandse arbeiders wordt het aan vreemdelingen verboden in loondienst te treden of te zijn zonder schriftelijke vergunning. En deze vergunning kan worden geweigerd of ingetrokken, indien naar het oordeel van de Gouverneur, in enig beroep het geval zich voordoet, dat de voordelen van vermeerdering van het aantal vreemde werknemers in dat beroep, niet opwegen tegen de nadelen die de bevolking als geheel, ten gevolge van de achteruitgang welke die vermeerdering of dat verblijf voor de werknemerstand in dat beroep op het eiland betekent, zal ondervinden.

Verder wordt er nog bepaald dat ten burele van de Vreemdelingendienst registers zullen worden aangehouden van bekwame werkzoekenden.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Na een strijd van 32 dagen is de toestand in **SPANJE** nog steeds onbeslist. Maar niemand zal het kunnen beschrijven, wat in deze dertig dagen het land heeft geleden, wat er aan kostbaarheden is verwoest en hoeveel mensenlevens de strijd reeds heeft gekost.

En nog is het einde niet te voorzien; nog worden de meest bittere en wreede represailles toegepast. Zo werden dezer dagen bij beschieting van de stad San Sebastian door de rebellen, een 1200 gijzelaars opgesloten in het munitiedepot, waarop de rebellen hun kanonnen hadden gericht. In de plaatsen welke door de rebellen op communisten veroverd worden, wordt eenvoudig door executie een eind gemaakt aan iedere smet van communisme; maar van de andere zijde werd een bedreiging van een paar regeringsofficieren met overlopen naar de rebellen, met een onmiddellijke dood gestraft.

Het is nog zeer moeilijk om een duidelijk beeld te krijgen van de huidige positie der strijdende partijen. Er wordt nog geweldig gevochten vooral aan de Portugeese grens en in het Noorden. Hier ligt San Sebastian, waartegen de rebellen zowel van land- als zeezijde sterke machten hebben geconcentreerd. 6 Oorlogsschepen zijn o.a. bezig met een bombardement.

Aan de Portugeese grens hebben de rebellen volledige controle gekregen door de inname van de grensvesting Badajoz, welke met ontzettend bloedvergieten gepaard ging. Ook tegen Madrid wordt de opmars heviger. En de overwinning die de regering aanvankelijk boeken kon op het eiland Mallorca schijnt te niet gegaan te zijn door een hinderlaag waarin de regeringstroepen zijn gelokt, en waarin ze zware verliezen hebben geleden.

We spreken wel van regeringstroepen, maar dit zijn eigenlijk ongeoefende benden met zelfs kinderen en vrouwen die de wapens dragen en waaronder een degelijke militaire leiding wordt gemist. Dit wekt grote verontwaardiging, maar nog meer dat de Spaanse regering is overgegaan tot het gebruik van gifgassen. Volgens de laatst ontvangen berichten is dan ook de revolutie zeker aan de winnende kant.

Volgens de laatst ontvangen berichten is dan ook de revolutie zeker aan de winnende kant.

De mogendheden in Europa slaan met belangstelling de loop der Spaanse gebeurtenissen gade en geen wonder; want van deze strijd zal voor een groot deel afhangen of het comunisme overwegende invloed krijgt in Europa.

Vandaar dat Duitsland en Italië, zonder twijfel, al wordt het op alle manieren ontkend, steun verlenen aan de rebellen tot bestrijding van het communisme in Spanje, vooral in de zer sterke luchtafdeling der rebellen.

Nog steeds dan ook wachten Duitsland en Italië om een categorisch antwoord te geven aan Frankrijk, op diens verzoek aan de Europese mogendheden om zich in de Spaanse kwestie neutraal te houden.

Veel erger is o.i. dat Frankrijk zelf ondanks zijn neutraliteitsverklaring toch blijft doorgaan steun te verlenen aan de rode regering van Spanje. De Duitse Radio wist Maandagavond te melden dat er 13 Franse vliegmachines weer in Barcelona waren aangekomen en dat zelfs een Franse regeringspersoonlijkheid per vliegmachine naar Madrid was gevlogen om daar conferenties te houden met de Spaanse regering.

Zelfs schijnt een zo onschuldig landje als Nederland, er nog te zijn ingevlogen ondanks de neutraliteitsverklaring. Volgens de gestelde vragen van de Socialist Polak in de Eerste Kamer zou de K.L.M. een paar oude Fokkers naar Engeland hebben verkocht die vandaar naar Spanje gingen. Dit zullen zeker de twee Fokkers geweest zijn waarvan de vorige week in de telegrammen gesproken werd.

De voorwaarden die Duitsland aan zijn neutraliteitsverklaring heeft gesteld, behelzen dan ook, dat het accoord tot alle landen wordt uitgestrekt en dat alle die wapenindustrieën bezitten, zich daarbij aansluiten: dat bovendien alle burgers van die landen verbonden zullen worden deel te nemen als vrijwilligers aan welke zijde ook en dat het embargo zich zal uitstrekken niet alleen tot de oorlogvoerende partijen, maar ook tot alle firma's en individuën.

Ui deze eisen blijkt wel dat Duitsland heel goed weet, op welke wijze Frankrijk hulp levert aan de Spaanse regering.

Zeer dom zijn dan ook in deze voor de internationale politiek zelfs gevaarlijke periode de uitlatingen van de Franse Minister van Binnenlandse Zaken Salengro, die dezer dagen openlijk zijn sympathie voor de Spaanse regering heeft uitgesproken.

Een radiobericht van gisterenavond deed zelfs de mededeling, dat de gehele Italiaanse vloot klaar ligt om op het eerste bevel van Mussolini hulp te verlenen aan de rebellen, wat zal geschieden, indien Frankrijk niet ophoudt met het geven van steun aan de Spaanse regering.

Het zou dus niet minder zijn als een ultimatum, indien het bericht tenminste waar is.

Is ook het bericht waar, wat de Duitse radio gisterenavond meldde, dat de val van Madrid binnen enkele dagen te verwachten is en de regering reeds toebereidselen maakt om de zetel te verplaatsen naar Valencia, dan zou het kunnen geschieden dat de rechtse partijen in Spanje hebben overwonnen, voordat de mogendheden tot overeenstemming kwamen.

Iets dergelijks hebben we gezien met de Italiaans—Abessijnse oorlog.

BUITENLAND.

DE ENCYCLIEK OVER DE FILM.

Amerikaanse voldoening.

Het feit, dat in de Pauselijke Encycliek over de film het Legion of Decency aan de wereld ten voorbeeld werd gesteld voor het verdienstelijke werk, dat het ten bate van de goede en ter bestrijding van de slechte film heeft verricht, heeft uiteraard in de Verenigde Staten grote voldoening verwekt.

De encycliek is in een speciale bijeenkomst van het comité voor de film van het Amerikaanse episcopaat breedvoerig besproken. Er werd besloten, de totdusverre gevoerde actie in dezelfden geest te blijven voeren en ook het bestaande systeem van organisatie te handhaven. Het comité bestaat uit Mgr. Stephen Donahue, van New-York, Mgr. Cantwell, bisschop van Los Angeles, mgr. Boyle van Pittsburgh en mgr. Noll, bisschop van Fort Wayne. Voorzitter is de aartsbisschop van Cincinnati, Mgr. McNicholas, die gewoonlijk als woordvoerder optreedt. Het hoofdkwartier van het legioen is thans te New-York gevestigd, Madison Avenue 485. Dr. Joseph Daly, secretaris van het legioen, heeft verklaard, dat door de actie tot zuivering van de film het bioscoopbezoek is toegenomen.

Velen, die de bioscoop vrijwel meden, gaan er nu heen, na inzage te hebben genomen van de door het legioen gepubliceerde lijsten van geschikte films. Talrijke bioscopen vermelden de goedkeuring van het legioen.

De lijsten worden aan tal van organisaties verstrekt. Men kan er zich op abonneren. Momenteel zijn er twee duizend vaste abonné's die een vergoeding van twee tot vijf dollar betalen. De films worden verdeeld in een klas A, die voor groot en klein geschikt is, in 'n A2-klasse, voor volwassenen, in een B-klasse welke bezwaren tegen bepaalde gedeelten inhoudt en een extra-reserve en in 'n C-klasse, waarin alle niet-toelaatbare films worden opgenomen. Het legioen verstrekt tevens aanbevelingen voor bijzondere films, die aan haar oordeel worden onderworpen. Dit oordeel richt zich, behalve op de morele inhoud, ook op artisticiteit en goede smaak, alsmede op de technische vakmanschap, waarmee de film gemaakt werd. De meeste abonné's zijn week- of maandbladen, of organisaties. Men schat, dat aldus een totaal van vijftien millioen geregelde bioscoopbezoekers beinvloed wordt. Dit getal is ongeveer gelijk met het aantal Katholieken, in zoverre dit tot bioscoopbezoek in staat is. Het wordt aangevuld door een flink getal Protestanten, die zich aan het oordeel van het legioen houden.

De films worden in de projectiezalen van de verschillende filmmaatschappijen beoordeeld. Ook de buitenlandse. De beoordelaars zijn merkwaardig genoeg allen vrouwen en ze worden gekozen uit de federatie van leerlingen en ex-leerlingen van Katholieke scholen. In gevallen, waarin geen overeenstemming kan worden bereikt, wordt de betreffende film goedgekeurd door een speciale commissie van advies, die uit doktoren, advocaten, zakenlieden, allen vooraanstaande Katholieken en enkele priesters bestaat.

De actie van het legioen heeft ook de Protestanten tot een grotere belangstelling voor de film gebracht. Men heeft in die kringen begrepen, dat een bot afwijzende houding niet voldoende was. En thans is door de raad van een der voornaamste Protestantse kerkgenootschappen een aparte actie ingesteld. Men heeft de filmindustrie reeds te kennen gegeven, dat zo er al veel verbeterd is, er nog veel meer in de goede richting wordt verlangd.

Het legioen ondervindt grote medewerking van Mr. Breen, de assistent van de filmdictator Will Hays. Deze Hays oefent in werkelijkheid minder invloed uit dan Breen, die een practiserend Katholiek is en door wiens hand alle scenario's gaan, voordat ze verfilmd worden. Mr. Breen houdt ook een wakend oog op het eindproduct en menigmaal heeft hij ingegrepen, aldus een protest van het legioen voorkomend. Over het algemeen gaat de industrie met zijn censuur accoord. Men is in Hollywood tot het inzicht gekomen, dat men tegenover zich zelf beschermd dient te worden. Uit zich zelf heeft de filmindustrie zich niet weten te beperken. De manier, waarop ze thans in het gareel wordt gehouden, wekt allerwegen tevredenheid.

Als Zusters van liefde verdreven zijn.

Het was enkele dagen voor de huidige revolutie, dat te Madrid de cortes-afgevaardigde, sr. Lopez Aleman, tot de minister-president de volgende schriftelijke vragen richtte omtrent de toestanden in he provinciaal ziekenhuis e Murcia.

1. „Is het u bekend", aldus de afgevaardigde, „dat het lekenpersoneel, dat de plaats van de Zusters van Liefde in het hospitaal heeft ingenomen, in staking is gegaan, omdat de acht-urige arbeidsdag niet is ingevoerd?

2. Is het u bekend, dat het keukenpersoneel het werk heeft neergelegd, zodat de patiënten hun eigen voedsel moeten bereiden?

3. Is het u bekend, dat enige tientallen tuberculose-patiënten uit het ziekenhuis zijn verdreven, met de bedoeling de grote lighal te kunnen inrichten tot feestzaal voor het lekenpersoneel?

4. Acht u het niet gewenst, de Zusters van Liefde, die zich onmiddellijk bereid verklaarden, de patiënten te helpen en die nu voorlopig de plaats der stakers innemen, opnieuw een vaste aanstelling te geven?"

Dergelijke vragen tekenen voldoende de diep-treurige toestanden, welke er in Spanje heersten onder de regering van het Rode Volksfront.

RAPPORT OVER LOURDES-GENEZINGEN.

Dr. Alexis Carrel over een kankergenezing.

De officiële artsen-commissie te Lourdes heeft haar jaarlijks rapport gepubliceerd, waaraan het volgende is ontleend:

In het afgelopen jaar werden 88 gevallen van genezing aan een uitgebreid en nauwkeurig onderzoek onderworpen. Tot nog toe werd van veertien gevallen verklaard, dat de genezing een bovennatuurlijk karakter droeg.

Onder de geleerden, die zich ook dit jaar buitengewoon interesseerden voor de genezingen, die werden onderzocht, bevond zich ook de wereldberoemde Amerikaanse geneesheer, dr. Alexis Carrell, die in 1931 de Nobelprijs voor kankeronderzoek ontving.

Dr. Carrell is reeds verschillende malen in Lourdes geweest.

Na wekenlange studie heeft deze geneesheer zijn bevindingen gepubliceerd in het Amerikaanse blad „The American." Dr. Carrell schrijft daar o.a. „Ik geloof aan wonderbare genezingen. Nooit zal ik de ontroerende gebeurtenis vergeten, die ik met m'n eigen ogen gezien heb, hoe een groot kankerachtig gezwel aan de hand van 'n arbeider verschrompelde en slechts een klein litteken achterliet. Begrijpen kan ik niet; maar ik kan ook niet twijfelen aan hetgeen ik met m'n eigen ogen gezien heb."

NEDERLAND.

DE REDE VAN DE UTRECHTSE RECTOR MAGNIFICUS.

De senaat der universiteit wijst aansprakelijkheid af.

Professor Vollgraff heeft de rede „zonder bijstand" samengesteld.

De rector magnificus der Rijksuniversiteit te Utrecht, prof. C. W. Vollgraff, zendt aan de Ned. Pers de volgende verklaring:

De rector magnificus der rijksuniversiteit te Utrecht,

gelet op de bezwaren die te berde zijn gebracht tegen de door hem uitgesproken rede getiteld „Volksgeest en wetenschap" rekening houdende met de mogelijkheid dat sommigen in de lande niet bekend zijn met de verhouding tussen de rector en de senaat, zoals deze aan de Nederlandse universiteiten bestaat, stelt er grote prijs op bekend te maken, dat de boven vermelde rede door hem is samengesteld zonder medewerking en verantwoordelijkheid, zoals van zelf spreekt is, van de senaat der rijksuniversiteit te Utrecht, en voorts zonder de bijstand van enig lid van deze senaat.

Hieruit blijkt, dat ook leden van de senaat der Utrechtse universiteit tegen de rede van de rector magnificus zijn opgekomen en dat professor Vollgraff genoopt is geworden dit op deze wijze ter algemene kennis te brengen.

Dat de rede is samengesteld zonder de bijstand van enig lid van de senaat is overigens vanzelfsprekend; met bijstand zou ze er allicht anders hebben uitgezien.

Bemoeizucht?

De Maasbode schrijft:

Daar bestaat een Hinderwet.

Die wet machtigt iedere staatsburger, zijn bezwaren in te brengen tegen de plannen van zijn buurman, welke hij voor zich gevaarlijk of hinderlijk acht. Vandaar de naam Hinderwet.

Jan heeft een handel in lederartikelen.

Piet wil naast Jan een hetelucht-ovenbakkerij oprichten en Kees aan de andere kant van Jan's huis een garage met benzine-opslagplaats.

Jan dient, dat is zijn recht, bezwaren in.

Daar komt Piet bij Jan binnenstormen en roept: „Mijn hetelucht-oven zal „maar wat heerlijk kadetjes bakken. Wat „heb je tegen die oven in te brengen? „Wat heb **jij** verstand van deeg en meel? „Dat zijn jouw zaken niet. Bemoei je met „je **eigen** bemoeisels, maar niet met **bakkerszaken**."

Heel nuchter antwoordt Jan: „Ik bemoei me niet met **bakkerszaken**. Ik wil ook graag aannemen, dat je lekkere kadetjes bakt. Ik bemoei me absoluut niet met jou **bakkerij**, maar alléén met de **gevaren** en de **overlast**, die jouw bakkerij **mij** zullen kunnen aandoen. En **dat** recht, al doe ik dan maar in lederwaren en damestasjes."

Piet is nauwelijks weg of daar komt Kees binnengestormd. „Zeg, pikbroek!" „buldert hij, wat heb **jij** nou verstand „van auto's? Wat gaat benzine **jou** aan? „Wat heb **jij** je neus in mijn auto's en „benzine te steken? Bemoei je met je „**eigen** bemoeisels maar niet met auto's: „daar weet je geen snars van."

Doodnuchter antwoordt Jan: „Ik bemoei me niet met **benzine** en **auto's**: „daar heb je misschien meer verstand „van dan ik. Ik bemoei me alléén met de „overlast en de gevaren, die jouw garage „**mij** zal kunnen aandoen, en dat is wel „is wel degelijk **mijn** zaak en ook **mijn** „al doe ik maar in sigarenkokers en portemonnaies"...

Jammer, dat de Heer Antonius Adrianus Mussert niet zoveel verstand heeft of ten minste wil tonen als onze Jan.

Als de Bisschoppen zich uiten over de **hinder** en de **gevaren**, die voor de katholieke zaak, de katholieke rechten, de katholieke instellingen ontstaan **kunnen uit** de nieuwe politieke N.S.B.-partij, dan zegt de heer A. A. Mussert, dat de Bisschoppen aan... **politiek** doen.

Kom, kom, Antonius Adrianus!...

Eén van de twee: of je weet beter, en in dat geval... **liegt** ge; of je weet niet beter en dan ben je een **stumperd**.

Gevaren signaleren die **uit** de politieke richting kunnen volgen, is niet hetzelfde als aan **politiek** doen: iemand, die tegen de gevaren en hinder van een op te richten auto-garage protesteert, is daarom nog geen automobilist.

Curacao.

Het gouden feest van Fr. Radulphus.

Zaterdag werd op Scherpenheuvel het feest gevierd van de algemene Missie-overste der Fraters, Fr. Radulphus.

Bij de plechtige receptie aldaar was ook Z. Exc. Gouverneur Wouters aanwezig met zijn familie. Gouverneur Wouters sprak een hartelijk woord van hulde en dankbaarheid.

Verder waren nog aanwezig de Gouvernementssecretaris Mr. Gronemeyer en de Hr. Schroeder, inspecteur van het Onderwijs.

De volgende dag celebreerde Mgr. Verriet in de kapel van Scherpenheuvel een pontificale H. Mis met assistentie van de Hoog Eerw. Pater Vicarius Zeppenfeldt en de Paters van Rooy, Meussen en Offermans.

Onder deze H. Mis hield Mgr. Verriet de feestrede.

De receptie op het St. Thomascollege was zo druk bezocht, zoals we nog zelden er een hebben meegemaakt. Talrijk ook waren de schriftelijke en telegrafische gelukwensen, die waren binnengekomen, waaronder een telegram van Z. H. Paus Pius XI wel bijzonder mag genoemd worden.

De ondubbelzinnige blijken van belangstelling hebben wel getoond hoezeer deze jubilaris op Curaçao geëerd en bemind is.

Feest van Pastoor Hagemans.

De kerk van Wishi kon Zaterdagmorgen niet de gelovigen bevatten die met Pastoor Hagemans zijn zilveren priesterfeest wilden meevieren.

Ook buiten de kerk stond het vol toen Pastoor Hagemans tegen 9 uur door bruidjes, feestcommissie en geestelijkheid door de smaakvol versierde Kerk naar het altaar geleid werd.

De plechtige H. Mis werd door Pastoor Hagemans opgedragen met pontificale assistentie en verder van de Hoog Eerw. Pater Vicarius Zeppenfeldt en de Paters van der Elzen, Hulsman, Gallé en Kranwinkel.

Mgr. Verriet hield de feestrede.

Als ceremonairius fungeerde Pater van Looy en de leiding van de gehele feestviering van de kerk was op deze dag zowel als in de dagen van voorbereiding in handen van Pastoor van Rooy.

De receptie na de H. Mis was zo druk, dat zeer velen de feestvierende pastoor niet de hand hebben kunnen drukken.

's Avonds in het plechtig lof bracht Pastoor Hagemans dank aan zijn parochianen en allen die dit feest gemaakt hadden tot een onvergetelijke dag. Tevens had toen de aanbieding plaats van het feestgeschenk der parochianen, dat bestaat in een nieuw orgel, wat jammer genoeg niet tijdig aanwezig was en eerst over enkele weken wordt verwacht.

In dank ontvangen.

Van de firma E. en G. Martijn een aardige reclame voor de Corona en de Leon koffie, in de vorm van een waaier.

Opvolger van Gouv. Wouters.

Tot burgemeester van Eibergen is benoemd de gemeente-secretaris van Noordwijk, de Heer A. G. Delen.

Nieuwe dokter.

Op 16 Augustus is uit Nederland vertrokken Dr. Ch. Engels die zich hier als particulier arts zal vestigen.

Feest van Pastoor Lamers.

Pastoor Lamers die 12½ jaar geleden zijn koperen priesterfeest vieren moest in een ziekenhuis te Rotterdam, was ook gedwongen om zijn zilveren priesterfeest te vieren op een ziekbed.

Toch geloven we niet, dat hij er minder gelukkig om was.

In het St. Elisabethshospitaal heeft hij het niet aan belangstelling ontbroken en een schat van bloemen versierde daar zijn kamer, die de ganse dag door druk bezet was met vrienden en kennissen.

Nogmaals aan al de jubilarissen onze beste wensen.

Onze Gouvernements financiën.

De maand Juli bracht dit jaar aan belastingen op ƒ 478.604 en was daarmee ruim ƒ 80.000 boven 1/12 van de raming.

In vergelijking met de opbrengst van Juli 1935 was de opbrengst aanmerkelijk minder, omdat men het vorige jaar een extratje had te boeken aan de inkomstenbelasting.

De andere inkomsten bedroegen ƒ276.305 wat 40 duizend gulden boven 1/12 van de raming is en ruim 20 duizend boven Juli 1935.

De eerste zeven maanden 1936 bedroegen de inkomsten ƒ 5.771.698 tegen ƒ 4.884.380 in dezelfde periode van 1935.

Met ƒ 1.332.878 hebben we de raming voor de eerste 7 maanden overschreden.

We kunnen tevreden zijn.

Bekendmakingen.

De Gouverneur heeft bepaald, dat, met inachtneming van de daaromtrent overigens bestaande voorschriften, de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op Maandag de 31ste Augustus a.s. op de volgende wijze zal worden gevierd:

1o. Van zonsop- tot zonsondergang zullen op die dag van de forten op dit eiland, van de openbare gebouwen en van de gouvernements vaartuigen, welke binnen deze haven liggen, de vlaggen worden uitgestoken;

2o. Des voormiddags om 8½ uur zal op het Wilhelminaplein parade worden gehouden, waarvoor de Plaatselijk Militair Commandant de nodige bevelen zal geven;

3o. De Gouverneur zal des voormiddags om 10½ uur audientie verlenen ten Gouvernementshuize.

Met ingang van de 1ste October 1936 is de seiner bij de Landsradiodienst C. R. Arends ontheven uit de functien van hoofd van de landsradiopost op Aruba en van die van leider van de landstelefoondienst op dat eiland en overgeplaatst naar Curaçao en de seiner bij de Landsradiodienst P. J. Frigerio, werkzaam op Curaçao, is overgeplaatst naar Aruba en belast met de functien van hoofd van de landsradiopost en die van leider van de landstelefoondienst aldaar.

Met ingang van de 1ste September 1936 is de heer William Alfred van Eps benoemd tot hulpseiner bij de Lands Radiodienst in Curaçao en op Curaçao werkzaam gesteld.

Veelbelovend.

We horen tegenwoordig nog al eens praten over onze Curaçaose jeugd en dan in minder goede zin.

Enige tijd geleden hebben we allen gehoord van de zeden-delicten op grote schaal, waarover toen de hoofdmisdadigers te samen 9 jaren gekregen hebben.

Dezer dagen is door de recherche onder handen genomen een jongen, die bij zijn tante een geldkistje gestolen had met ƒ 300.—

Met dit geld stapte deze jongeheer naar een winkel en kocht daar een fiets voor ƒ 80.— en tracteerde van het overige geld zijn vriendjes van de Willem de Zwijgerschool.

De fiets hield de jongen zoveel mogelijk opgeborgen thuis bij zijn ouders op Santa Rosa onder een hoop maisstokken.

Opening Ambachtsschool.

Op Zaterdag 22 Augustus 's middags half 5 zal de opening plaats hebben van de ambachtsschool St. Jozef op de nieuwe terreinen van Mgr. Verriet op Monte Cristo, Roodeweg 107.

Z. Exc. Gouverneur G. J. J. Wouters zal deze plechtigheid verrichten.

Aan deze plechtigheid zal tevens een tentoonstelling verbonden zijn van werkstukken.

Zuster Maria Jacoba. †

Zondag 16 Aug. overleed op Welgelegen Zr. Maria Jacoba, Raymunda Neuman. Zij was op 24 Jan. 1856 op Curaçao geboren.

Zij deed haar religieuse professie op 26 April 1884 bij de Zusters Franciscanessen op Welgelegen en was meer als 53 jaren in het klooster werkzaam.

Mgr. Verriet verrichtte Maandagmorgen de pontificale uitvaart. Tal van Zusters, Paters en Fraters waren bij deze uitvaart tegenwoordig.

Uit Venezuela.

Uit de verschillende Venezolaanse bladen blijkt, dat er nog veel ontevredenheid heerst in Venezuela over het handhaven in de verschillende takken van dienst, van personen uit het Gomez-régime.

Op 10 Augustus was er algemene staking onder de telegrafisten.

In een interview met El Heraldo heeft President Contreras echter verklaard, dat het onmogelijk is al deze te vervangen uit politiek en administratief oogpunt.

In sommige kringen neemt men eerder iemand op, die vroeger valse wissels, dan iemand die schoenen of kleren gemaakt heeft.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

In Oostenrijk botste de auto van de Hertog en Hertogin van Kent tegen een andere wagen. Zij kwamen met de schrik vrij. De andere wagen stortte in een meer en de 4 inzittenden werden gewond.

In het Panama kanaal is een marine-vliegtuig neergestort. De inzittende piloot verdronk.

Het Gouvernement van Uruguay heeft een nota gestuurd aan de verschillende Amerikaanse regeringen om een eind te maken aan de Spaanse burgeroorlog.

President Roosevelt zal het a.s. Pan American congres in Buenos Aires openen door middel van een radiorede op de korte golf.

De verloren gewaande Zweedse ambulance is in totale staat van uitputting in Abessynië teruggevonden.

Dr. Hylander verklaarde, dat de guerilla oorlog nog in volle gang is.

In Polen vonden besprekingen plaats tussen de chefs van de Poolse en Franse generale staf.

De Maandagedities van de rechtervleugel te Parijs leveren een scherp commentaar op de speech, die de Minister van Binnenlandse zaken Salengro te Lille heeft gehouden. De Minister zou volgens de kranten hebben gezegd „als straks het volk van Oostenrijk en Duitsland weer vrij is geworden", terwijl hij tevens zeide, dat hij in de eerste plaats sprak als Fransman, in de tweede plaats als dienaar van de Republiek, in de derde plaats als Minister van Binnenlandse zaken, doch in verband met de moeilijkheden in Spanje, zo riep hij uit, hoop ik, dat de wettige regering die steeds met de onze bevriend was, spoedig de strijd zal winnen.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

Uit Den Haag, werd officieël medegedeeld dat de Nederlandse regering de aankoop van 8 DC 3 toestellen door de K.L.M. goed gekeurd heeft. Volgens een mededeling van de K.L.M. directie is het vervoer van mail en passagiers op de Indische route dusdanig gestegen dat de vliegtuigen tot October nu reeds volgeboekt zijn.

De vlieger Scholte zal binnenkort naar de Douglasfabrieken in Santa Monica vertrekken voor het invliegen van de nieuwe machines.

Generaal Balbo, de vroegere luchtmaarschalk van Italië en Gouverneur van Lybie, arriveerde te Amsterdam op doorreis naar Berlijn.

Te Den Haag had een conferentie plaats tussen de wethouders van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Haarlem met de Minister van Binnenlandse Zaken. Na langdurige besprekingen werd besloten de voorgestelde wijziging in de steunregeling, die reeds 1 September zou ingaan, voorlopig veertien dagen uit te stellen om verschillende technische wijzigingen te kunnen aanbrengen.

Zondagmorgen werd in de Diamantwereld te Amsterdam grote opschudding veroorzaakt toen een bediende van een makelaar mededeelde dat hij een kostbare brillant van 7000,— had verloren. Hoewel men eerst aan diefstal dacht, heeft men later dit idee laten varen, daar de loper uitstekend bekend staat en zich rechtsstreeks van het makelaarskantoor naar de beurs heeft begeven.

Het lid der Eerste Kamer, de Heer Henri Polak heeft de volgende vragen tot minister Colijn gericht: of het bericht dat twee K.L.M. vliegtuigen gedurende de afgelopen week naar Engeland verkocht zijn juist is en hoe het dan aannemelijk gemaakt kan worden dat deze toestellen niet naar Spanje verkocht zijn geworden via Engeland. Hij vraagt de mening van de Minister of het niet juister ware geoordeeld om de uitvoer van Nederlandse vliegtuigen geheel te verbieden, zolang er geen volslagen zekerheid was verkregen omtrent de verdere bestemming van de machines.

Zou de Minister de verzekering willen geven dat, zolang de opstand in Spanje duurt, de uiterste zorg door de Nederlandse regering aan de dag gelegd zal worden dat geen handelingen of transacties gedaan worden die de rebellen ten goede kunnen komen.

De Maharadja van Mysore, die een reis door Europa maakt charterde een Fokker F22 bij de K.L.M. voor een vlucht Londen-Berlijn. Hij zal door een gevolg van 16 personen begeleid worden.

In de Engelse pers werd enig commentaar geleverd op het feit dat de vorst een toestel bij een Nederlandse maatschappij gehuurd heeft, inplaats van een der vele Britse verkeerstoestellen.

Uit Terneuzen wordt gemeld dat de Nederlandse autoriteiten nauwlettend achtslaan op de bewegingen van het s.s. Lodewijk, het pas herdoopte stoomschip „Goote", dat verleden week vergeefs trachtte krijgsmateriaal voor Spanje in Antwerpen te laden. Het schip ligt thans in Terneuzen fosfaat te laden.

Uit Nottingham wordt betreffende het internationale schaaktournooi gemeld dat de stand is Euwe 5½. Botwinnek 4½. Vamar 3½.

Nederland wist zich nummer negen in het algemeen klassement te Berlijn te plaatsen. De zes gouden medailles werden respectievelijk door Rie Mastenbroek, 2, Nida Sennf, 1, Dames estafette viermaal 100 meter, 1, de zeiler Kagchelland, 1, en de wielrenner Van Vliet gewonnen.

De laatste dag won de Nederlandse militaire equippe, bestaande uit de luitenants Greter, Van Schaik en de Bruyne de zilveren medaille.

Post in de Buitendistricten.

Er is dezer dagen, we menen in de Kamer van Koophandel een idee geopperd om een postauto aan te schaffen speciaal voor de dienst naar het vliegveld. Een auto daarvoor alleen zal misschien te duur zijn en ook geen voldoende dagtaak hebben.

Maar zou in dit laatste niet kunnen voorzien worden door ook de buitendistricten wat beter door onze postdienst te laten voorzien?

Zouden de verschillende politieposten gen besloot de Minister de aangekonb.v. niet van een postbus kunnen worden voorzien en daar ook gelegenheid kunnen gegeven worden om brieven af te halen. Misschien zou iets dergelijks ook kunnen gedaan worden bij de verschillende telefoonposten in de buitendistricten.

Het verkrijgbaar stellen aan de politieposten van de meest voorkomende postzegels zou ook zeer ten gerieve zijn van het publiek, dat langzamerhand meer en meer de behoefte gaat voelen om ook van uit de buitendistricten brieven te verzenden.

Frater Radulphus

brengt langs dezen weg zijn hartgrondigen dank aan de velen die van hun belangstelling deden blijken op den dag van zijn Gouden Klooster-jubileum.

We zouden het gaarne onze postdienst eens in overweging geven.

De buitenscholen en het autogevaar.

Er zijn verschillende scholen in de buitendistricten die aan betrekkelijk drukke verkeerswegen liggen en waar de kinderen van deze verkeerswegen moeten gebruik maken voor het spelen voor en na de schooltijden.

Maar de gevaren van de weg zijn op deze buitenwegen misschien minder groot als in de stad; maar ze bestaan er zeker. Meerdere malen hebben we zelfs auto's in grote vaart troepen spelende kinderen uit elkaar zien jagen, waarbij het niet voorkomen van een ongeluk meer toeval was, als wel chauffeurs beleid.

Zouden we ook daar bij deze scholen voor het veilig verkeer geen borden kunnen plaatsen, opdat de chauffeurs eraan herinnerd worden in de nabijheid van scholen voorzichtig te rijden?

Van ongelukken hebben we daar nog wel niet gehoord, maar het is beter een put te dempen vooraleer slachtoffers vallen.

De Norbris gestrand.

Gisteren morgen strandde op het Rif ter hoogte van het vroegere Cabaret de Noorse tankboot Norbris.

Tegen 8 uur kwam de Parmo ter hulp en zoals gewoonlijk brak de eerste kabel, maar daarna was het schip spoedig los. Uit de gegeven seinen bleek echter dat de Norbris niet in staat was verder te navigeren, zodat de Parmo het schip verder op sleeptouw nemen moest en en heel eind buiten bracht om daar de machineschade te repareren.

J. P. Boskaljon-comité.

Van het J. P. B.-comité ontvingen wij heden bericht, dat genoemd comité thans definitief in haar plannen heeft beslist. Voor het uit de Curaçaose burgerij bijeengezameld bedrag ƒ 3400 is de bouw op het Brionplein van een gedenkmuziekpaviljoen, opgedragen aan de firma H. J. Nederhorst alhier. Wat de keuze van het ontwerp betreft, heeft het comité geen gemakkelijke taak gehad. Wie aan de weg timmert heeft immers veel bekijks. Er moesten bij de keuze met zeer veel factoren rekening worden gehouden zoals b.v. de omgeving, het Brionplein met zijn vele oude gebouwen, temidden waarvan men moeilijk een hyper-modern bouwwerk kan plaatsen. Voorts wat de ruimte betreft moet deze in verband met het toenemend verkeer en het tekort aan parkeerplaatsen zo beperkt mogelijk blijven. Verder wilde men in verband met het onderhoud het monument massief houden en zo weinig mogelijk zichtbaar houtwerk er aan gebracht hebben.

Trots dit alles wenste het comité ter ere van J. P. Boskaljon toch iets moois, iets apart te doen verrijzen. Er waren op uitnodiging van het comité door verschillende hier op Curaçao bekende architecten, ontwerpen gemaakt, welke alle hun verdienste hadden. Aanvankelijk had men hieruit het ontwerp van de Heer F. Stuivenberg gekozen. Dit mooie ontwerp bleek echter, in verband met de gelden waarover het comité beschikt, niet uitvoerbaar.

Het comité heeft zich hierop in verbinding gesteld met de fa. H. J. Nederhorst alhier, waarna genoemde firma haar zeer bekwame ontwerper en uitvoerder, de Heer M. Halling, die thans op Curaçao verblijft, opdracht heeft geven om een plan naar de eisen van het comité te maken en wat voor het beschikbare bedrag kon worden uitgevoerd. De heer Halling heeft hierop voor het comité een zeer mooi, artistiek en practisch ontwerp gemaakt, hetwelk bij alle leden instemming vond. Dit ontwerp, waarvan de detaillering enz. door de technisch adviseur van het comité, de heer directeur van D.O.W. is goedgekeurd, werd door het comité gekozen en wordt thans uitgevoerd.

De oppervlakte van het ontwerp bestaat uit een langwerpige achthoek met een lengte-as van 8 M. en een breedte-as van 6 M. De totale hoogte bedraagt 7.50 M. Het podium is 1 M. boven de begane grond gelegen en evenals de zich daaromheen bevindende bloembakken geheel van geel-grijze Friese metselsteen opgetrokken. Rond dit podium is een ijzeren hekwerk met cederhouten balustrade aangebracht. Aan de voorzijde prijkt een wit-geaderde marmeren steen met inscriptie, aan de achterzijde twee breede stenen trappen, welke toegang tot het podium geven.

Aan beide zijden van het paviljoen bevindt zich een ingemetselde bank.

Op de 8 van kunst-cijanit gemaakte zuilen rust een koepeldak, hetwelk is bedekt met donker-groene asphalt-leien. (een dusver hier nog niet gebruikte natuursteen). Het geheel maakt een fraiae en rustige indruk en het doet ons genoegen, dat de ontwerper voor het monument een combinatie van metselsteen en donkergroen cyanit koos, in plaats van de hier steeds toegepaste betonbouw. In het begin van September a.s. hoopt men met de bouw te kunnen beginnen en het voor 1 Dec. klaar te hebben, zodat de inwijding nog dit jaar kan plaats vinden.

K.R.O.

Wereldprogramma.

Zondag 23 Augustus 1936.

Via P.C.J. Golflengte 31.28

19.24—20.24 uur Curaçaotijd.

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. „Nederlandse Bruggenbouw".
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.

Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.

Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

De „Monita Secreta".

Een lezer stuurde ons een Venezolaans blad, waarin een bericht staat dat de linkerpartijen de uitdrijving der Jesuiten willen, omdat zij de schrijvers geweest zijn van de „Monita Secreta".

Op de vraag van de lezer wat deze „monita secreta" zijn, geven we hem gaarne antwoord.

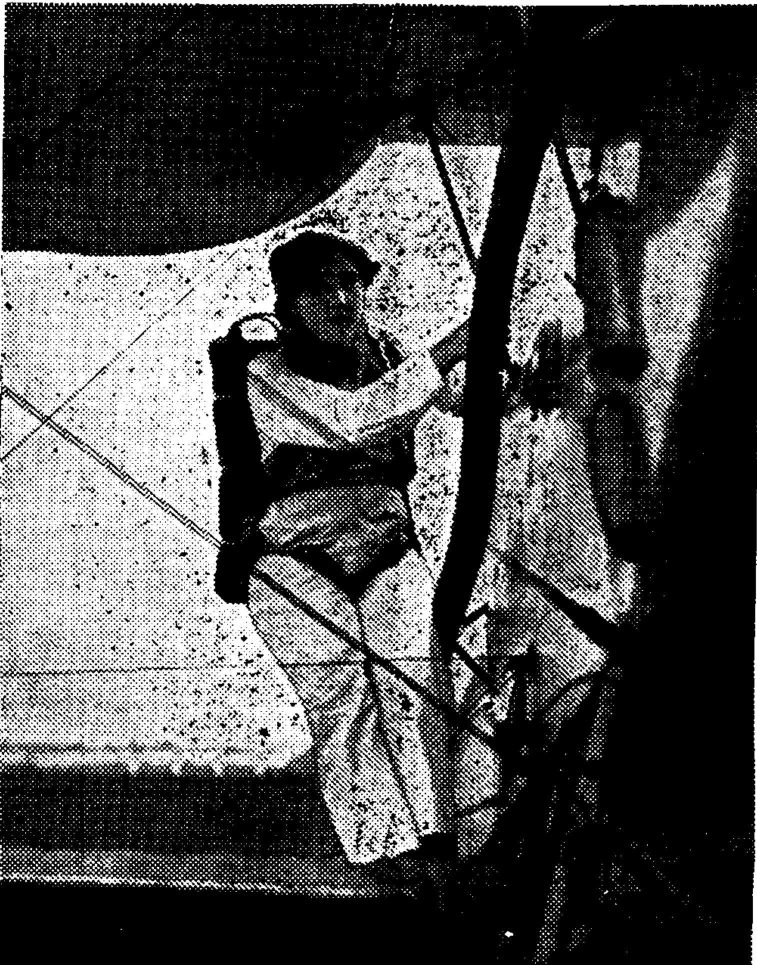
De „Monita secreta" is een lasterlijke falsificatie die voor het eerst werd gepubliceerd in het jaar 1612 te Krakau in Polen en waarschijnlijk geschreven werd door de afgevallen Jesuit Hieronymus Zaorowski.

In 1616 werd het werk door de Index veroordeeld als een gemeen verzinsel en de bewijzen hiervoor werden geleverd door de Jesuiten Gretser in 1617 en Huylenbroucq in 1713.

Verschillende malen werd het werk door vijanden der Jesuiten opnieuw uitgegeven o.a. in 1662, 1669, 1702, 1719 en 1761, ofschoon veel tegenstanders der Kerk zoals Paulo en Huber toegegeven hebben dat het werk niet authentiek is.

Deze falsificatie is op een lijn te stellen met de valse brieven enkele jaren geleden gepubliceerd door de „Asociación Protectora Americana" en die door onwetenden voor echt worden aangezien.

In zijn „Theolog. Litteratur" 1891 pag. 122 schrijft de bekende Protestant Harnack: „het is te betreuren dat men „doorgaat met valsheid in geschrifte te-„gen de Jesuiten, zoals de „Monita Se-„creta". Laten wij protestanten er toch „voor waken geen valse getuigenissen „af te leggen tegen onze naaste."

VROUWELIJKE WAAGHALS. Dit Engelse meisje heeft zich in haar omgeving beroemd gemaakt als een dappere parachutiste.

Lijst van prijswinnende Landen

Aan het slot van de 11e Olympiade te Berlijn zijn totaal 388 medailles uitgereikt, n.l. 130 gouden, 128 zilveren en 130 bronzen.

Hieronder volgt een lijst van de prijswinnen landen. De cijfers geven aan hoeveel gouden, zilveren en bronzen door elk land gewonnen is.

Duitsland	33—26—30
Verenigde Staten	24—20—12
Hongarije	10— 1— 5
Italie	8— 9— 5
Finland	7— 6— 6
Frankrijk	7— 6— 6
Zweden	6— 5— 9
Japan	6— 4— 8
Holland	6— 4— 7
Engeland	4— 7— 3
Oostenrijk	4— 6— 3
Tsjecho Slowakije	3— 5— 0
Argentinië	2— 2— 3
Estland	2— 2— 3
Egypte	2— 1— 2
Zwitserland	1— 9— 5
Canada	1— 3— 5
Turkije	1— 3— 2
Indië	1— 0— 0
Nieuw Zeeland	1— 0— 0
Polen	0— 3— 3
Zuid Afrika	0— 1— 0
Mexico	0— 0— 3
Beligë	0— 0— 2
Australië	0— 0— 1
Philippijnen	0— 0— 1
Portugal	0— 0— 1
Denemarken	0— 2— 3
Letland	0— 1— 1
Joego Slavië	0— 1— 0
Roemenië	0— 1— 0

Redding uit gezonken duikboten.

De prachtige reis van de K XVIII, die terecht de bewondering heeft afgedwongen van de gehele nautische wereld, heeft ook ten onzent wederom de aandacht gevestigd op de onderzeeër als vaartuig en vervoermiddel.

Tot nog toe heeft het beginsel van het varen onder de zeespiegel, op de wijze zoals de vissen het doen, vrijwel uitsluitend toepassing gevonden bij de oorlogsmarines der verschillende zeevarende mogendheden. Dit lag voor de hand. De omstandigheid, dat men met een betrekkelijk klein vaartuig een grote varende strijdeenheid ongezien kan naderen en vernietigen, is de marine-strategen natuurlijk niet ontgaan en dat zij daarvan profijt getrokken hebben, bewijzen de offers van de wereldoorlog.

Maar de duikboot heeft wellicht nog grotere culturele betekenis. De mensheid heeft sinds de grauwe nevelen der geschiedenis aan deze idee gearbeid. Uit de Egyptische papyri en de oudste Perzische en Griekse fragmenten komen berichten tot ons over fantasieën en experimenten in deze richting, terwijl in Nederland Cornelis Drebbel in de gouden eeuw aan 't beginsel werkte. En al gaat de scheepsbouwkundige belangstelling op dit gebied in hoofdzaak ook uit naar levering van oorlogsvaartuigen, toch is de kans niet uitgesloten, dat de komende cultuur de duikboot, ook uit vreedzamer oogmerken, verder zal gaan ontwikkelen.

Tijdens de laatste faze van de wereldoorlog hebben wij gelezen, hoe een groot Duits onder-water-schip de Britse blokkade doorbrak en koopwaren uit Amerika aanvoerde, dwars door de patrouillerende eskaders heen. In de buurt van Florida, waar vele rijke mensen in een gezegend klimaat de geneugten des levens genieten, is enige jaren een kleine duikboot geëploiteerd, voorzien van dikke glazen vensters in de zijwanden en in de bodem, waardoor men het wonderlijke leven op de zeebodem kon bekijken, in een gemakkelijke leuningstoel gezeten.

In deze richting is nog zeer veel op „toeristisch" gebied te doen. De moderne verkeersmiddelen stellen ons in staat om als vlaklanders op gemakkelijke condities ook eens door de bergen te zwerven. Om als Noorderlingen ook eens het subtropische klimaat in Zuid-Europa en Noord-Afrika te genieten, om eens te dromen tussen besneeuwde bergtoppen die zich in de peilloos diepe fjorden spiegelen.

De wereld ligt open voor het toerisme. Maar wat is deze wereld? Zij wordt kleiner en kleiner, bij de perfectionering der verkeersmiddelen. De vaste landen waarop de mensheid zich pleegt te bewegen omvatten nauwelijks éénvijfde deel van de aardoppervlakte. Al het andere wordt in beslag genomen door de oceanen. En daar onder de zeespiegel strekt zich 'n wereld op zich zelve uit, waarvan wij eigenlijk nog maar bedroevend weinig weten. Diepe dalen zijn er, maar meer dan tienduizend meter onder het oppervlak. Hoge bergen, vulcanen, vlakten, gehele bossen zijn er, onderzee-oerwouden, bevolkt met grillige gewassen en zonderlinge diepzee-schepselen, die men nog nimmer aan het oppervlak zag. Duizenden wezens leven daar, waarvan men hier boven nog geen vermoeden heeft.

Verschillende schrijvers hebben er over gefantaseerd, Jules Verne, laat ons met kapitein Nemo uitstapjes maken in dat rijk der wonderen. Maar het bleef alles gissing.

Dit schier eindeloze veld van onderzoek ligt nog braak voor de ontdekker voor den wetenschapsman en eindelijk ook... voor den toerist.

Alleen de techniek was tot nog toe niet ver genoeg gevorderd, om aan het verlangen te voldoen, dat bij de wetenschappelijke onderzoekers al zo lang leeft. Dat komt omdat het leven onder water zo geheel andere physiologische voorwaarden stelt. In de eerste plaats de enorme druk van de middenstof, het water, in de tweede plaats de opname van levenslucht, zoals wij landrotten die nu eenmaal nodig hebben, in de derde plaats het gebrek aan helder licht in dit sprookjesrijk der groene en rose schemering, waar de diepzeevissen hun eigen lantaarntje dragen.

Wanneer een duikboot onder water in het ongerede geraakte, dan waren deze factoren dan ook de grootste vijanden der bemanning, die veelal gedoemd was om te komen in haar stalen graf. Het was dus een primaire eis van veiligheid, een middel te ontdekken, waarmede een bemanning uit een gezonken duikboot kan ontsnappen en weer aan de oppervlakte van het water kan komen.

Ook deze reddingsmiddelen zijn gedurende de laatste decenniën sterk verbeterd en al zijn ze nog wel niet volmaakt, ze kunnen de vergelijking b.v. met de parachute van den vlieger veilig doorstaan.

In al onze duikboten zijn tegenwoordig veiligheids-gordels aanwezig, gecombineerd met 'n ademhalingsinstrument, waarmede de mannen, door de duiktoren, dat is de hoge ingangskoker boven het gladde lichaam van de stalen vis, een voor een kunnen ontsnappen en naar boven stijgen. De Hamburgse „Dräger-Werke" die deze apparaten vervaardigen, noemden ze „Gegenlunge", d.w.z. een onderwater-long die men buiten tegen het lichaam aanhangt. Het is een reddingsgordel, die aan de voorzijde een zakvormige zuurstof-cylinder is geplaatst om de nodige levenslucht te geven en waarin 'n kali-patroon is bevestigd, die de verbruikte uitademingslucht absorbeert. Het gehele geval hangt naast de slaapkooi van den man en kan in no time om de hals geworpen worden. Het wordt met een riem onder het kruis door vastgegespt tegen het opdrijven. Het ademhalen gaat door dit apparaat zeer licht. Alleen bij het uitademen moet men wat meer energie gebruiken, om de uitademingslucht door de kalipatroon te blazen.

Wanneer een duikboot nu b.v. na een aanvaring, of na het ontvangen van een „treffer" tot zinken gebracht is, zodanig dat zij op eigen middelen niet meer aan de oppervlakte kan terugkeren, dan is de bemanning nog lang niet verloren. Allereerst wordt een kabelboei losgelaten, die tot dat doel, gemakkelijk losbaar in de buitenhuid is opgeborgen en dan stappen de mannen een voor een in de smallen duiktoren, die onder hun voeten telkens gesloten wordt. Draaien de buitendeksel op, laten het zeewater dus in die toren stromen en stijgen langs het touw van de kabelboei, zodra de druk buiten en binnen de toren gelijk is, naar boven. Is de man vertrokken, dan sluit men eerst weer het buitendeksel, opent daarna het benedendeksel van de toren en de waterinhoud stroomt dus in de boot, maar is zo gering. dat hij niet hindert — nummer twee volgt, enz.

De mannen hebben dus geen duikerpak aan, zij zijn dus blootgesteld aan de waterdruk op die diepte. Er rijzen dus verschillende physiologische vraagtekens. Is dit wel mogelijk? Ja, het is mogelijk, wij hebben het zelf ervaren bij een experiment, dat ons door den commandant van de onderzee-kazerne te Nieuwediep welwillend werd toegestaan, zelf te nemen.

Dr. W. H. van Overal.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 14 — 23 Aug.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Cinelandia.

Persuit
Rose of the Range
Advenures of Frank Merriwel
Bonnie Schotland
Western Justice

Roxy.

Vagabond Lady
Little Minister
Show Boat
Kermisgasten
Mondschein Sonate

Hollywood.

Western Justice
Way down East
I was a Spy
Crime and Punishment

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Cinelandia.

Woman wanted
Mutiny on the Bounty
I life my life

Roxy.

Dante's Inferno

Hollywood.

20 million Sweet hearts
Show them no Mercy

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

9 Augustus 1936:

Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1	1—0
Asiento 1 — Hercules 1	1—0

16 Augustus 1936:

Tranvaal 1 — Scherpenheuvel 1	2—0
R.C.C. 1 — Volharding 1	1—0

PROGRAMMA VAN DE WILHELMINABEKER.

SEMI—FINALE:

23 Augustus 1936:

MUNDO NOBO.	RIO CANARIO.
X Jong Holland 1—Transvaal 1 (H. Elfrink)	Z Asiento 1—R.C.C. 1 (O. Corsica)

EINDWEDSTRIJD:

31 Augustus 1936:

MUNDO NOBO

Winnaar X—Winnaar Z
(H. Elfrink)

Afgeschreven als lid van S.U.B.T.: A. Wever.

Abus. is opgegeven dat de 3 leden van R.C.C. geroyeerd zijn, dit moet zijn geschorst.

Het ligt in de bedoeling de juniores-competitie spoedig te doen aanvangen. Verenigingen die hieraan wensen deel te nemen, worden verzocht de benodigde formulieren (welke bij de 1ste Secretaris verkrijgbaar zijn) voor de 25ste Augustus 1936 in te dienen.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

De verenigingen worden in herinnering gebracht dat ingevolge art. 14 Seriewedstrijden, voor wat betreft de wedstrijd- en ruil formulieren, dezelfde bepalingen gelden als voor de competitie-wedstrijden.

GEMENGD NIEUWS.

Een heldhaftige vrouw.

In duizenden hospitalen, in elke beschaafde natie der wereld is de naam Mevr. Curie bekend en hoevelen, gered van een vreselijke kwaal, zegenen haar naam! Ze gaf niet enkel aan het mensdom de onschatbare gift, welke de radium is, doch ook haar eigen leven. Zij was een martelares der wetenschap, die hulp bracht aan lijdenden.

Kunnen alle vrouwen van haar iets leren? Och ja, Mevr. Curie, gestorven op 4 Juli 1934, was niet enkel een wetenschappelijke werkster, ze was ook een voorbeeld voor allen onder ons. Het verhaal van haar leven, van levensstrijd, van haar kampen tegen slechte gezondheid en armoede, groot verdriet en leed en dan het eenzaam voortzetten van de opzoekingen naar het doel, waarop zij en haar geliefde echtgenoot steeds werkten — dat verhaal dwingt eerbied af. Mevr. Curie deed heel wat meer dan raduim ontdekkken; ze gaf een voorbeeld van onbaatzuchtigheid en offerliefde, dat een ideaal moet zijn voor alle vrouwen en mannen.

Marie Sklodowska werd geboren te Warschau in Polen op 7 November 1867 en huwde in 1895 Pierre Curie, een Fransman. Het was in Frankrijk, dat haar groot werk voltrokken werd. Toch bleef ze altijd haar geboortestad getrouw — Polen met zijn tragische strijden tegen in- en uitwendige vijanden. De laatste jaren van haar leven, bezocht ze elk jaar haar geboortestad en in 1925 legde ze er de eerste steen voor een radium-instituut en gasthuis, welk in Warschau als een nationaal monument ter harer ere werd opgericht.

Een klein meisje, vol belangstelling voor de wetenschap op negenjarige ouderdom: dat was Marie Sklodowska. Haar moeder stierf toen ze nog bitter jong was en daarom was haar speelkamer het laboratorium van haar vader. Ze deelde de geestdrift van haar vader voor de wetenschap, volgde zijn opzoekingen en hielp de apparaten gereed zetten welke hij gebruikte om de studenten in de klas te onderwijzen. Toen reeds stonden de mensen in bewondering voor het verstand en kennis van het kleine meisje.

Pas zestien jaar oud, bekwam ze een medatie voor uitmuntendheid in rekenkunde en wetenschap op het „gymnasium". Het meisje verlangde nu andere werelddelen te bezoeken en ervaring op te doen; daarom nam ze de eerste plaats aan welke haar werd aangeboden: ze werd gouvernante bij een Russischen edelman.

Hoe verschillend dit leven met hetgeen ze leidde met haar ernstigen vader! De luxe, het banaal gebabbel van de meisjes die haar werden toevertrouwd, hadden weinig aantrek voor Marie en ze verliet die betrekking zo haastig mogelijk om naar Parijs te vertrekken waar ze een zolderkamer huurde en werk ging zoeken.

Geen enkel laboratorium had een helpster nodig, bijzonderlijk geen vrouw! Iemand raadde haar aan als winkeldochter te gaan dienen daar het beter geschikt was voor een vrouw. Dagen gingen om; elke avond kwam het meisje vermoeid terug naar haar zolderkamertje waar ze dan wat zwart brood at met de melk die soms bevroren was.

Zekere dag keerde ze een tweede maal terug naar de Sorbonne en vroeg een der professors naar werk. Getroffen door haar bleekheid en de oprechtheid in de ernstige ogen van het Pool meisje, nam Prof. Lippman haar aan, echt uit medelijden, om de flesjes te reinigen. Na weinige weken had Marie Slodowska bewezen, dat ze op bepaald gebied heel ervaren was en de professor voelde zich gelukkig zulk een helpster te hebben gevonden.

Een der jongere professors werd tot haar aangetrokken en een jaar later, waren Pierre Curie en Marie Slodowska getrouwd en zo begon dat prachtig vennootschap dat elf jaren duurde, elf gelukkige jaren al waren ze vervuld met werk en armoede. Steeds deelden ze hun belangen, leed en hoop en voor hen waren het toeverachtige jaren.

In een klein laboratorium, opgetimmerd in een hoek hunner kamer, werkten leze twee mensen die elkander beminden en ook de wetenschap beminden. 't Werk was moeilijk doch ze hadden een doel te bereiken en mochten niet wanhopen. Toen haar kinderen kwamen, bracht ze ze op tussen de instrumenten van het laboratorium; en haar oudste dochter Irène Curie, was bezield met dezelfde liefde voor de wetenschap.

In 1898 werden de pogingen van Mr. en Mevr. Curie beloond door de ontdekking van twee nieuwe substanties. Eerst de polanium, alzo genoemd naar het geboorteland van Mevr. Curie, dan de radium. Het duurde nochtans nog vier jaren nauwkeurig werk en studie om het laatste te brengen tot een zuiver chemisch element.

En nu dat hun droom werkelijk was geworden, nu dat die ontdekking hun eer en roem verwierf, nu dat hun wondervolle ontdekking het lijdend mensdom ging helpen, nu dat ze uit de ellende gingen geraken, nu eindigde het schitterend leven van Pierre Curie door een tragische dood!

Mevr. Curie bleef alleen! Gedaan het schoon leven te samen! Ze zonderde zich van de wereld af en bleef enkel in betrekking met haar twee dochters. Ze zette nochtans het werk van haar man en haar eigen werk voort. Die onbaatzuchtige devotie was een karaktertrek van haar leven. Al het geld, dat ze nu ontving, gaf ze om haar opzoekingen voort te zetten. Nooit behield ze iets voor haar eigen persoon, nooit bezat ze zelf radium. In 1921 kochten de vrouwen van Amerika een gram van het kostbaar zout en schonken het haar om opzoekingen te doen en in 1929 werd die gift hernieuwd door haar Amerikaanse vrienden.

Nu is ze heengegaan doch haar voorbeeld blijft leven! Het werk van Mevr. Curie is ook een bewijs dat vrouwen ook bekwaam zijn en ze opende de weg tot wetenschappelijke opzoekingen voor andere vrouwen.

Shaw trekt zich terug.

Dezelfde bladen, die het plotselinge overlijden van G. K. Chesterton berichtten, brengen als laatste nieuws, dat de bejaarde Bernard Shaw — in Juli j.l. is hij tachtig jaar geworden — het voornemen kenbaar gemaakt heeft, zich geheel terug te trekken uit alle openbare actie. Hij zal niet meer in het publiek optreden. „Ik ben daar veel te oud voor" — beweert hij en dit is nu eens een aardigheid van hem, welke men zonder enige bedenking kan genieten. Want wat de heer Shaw zich de laatste tijd in het openbaar veroorloofde, was om zo te zeggen „niet leuk meer". Hij beledigde jongedames, zei brutaliteiten tegen zijn gastheren, hield lezingen over de belachelijkheid van het streven der organisatie, die hem had uitgenodigd en hem met zware ponden betaalde, vertoonde zich daarbij in kledérdrachten, die potsierlijk waren, en legde zich er op toe, onaangenaam te zijn voor degenen, die hem welwillend bejegenden. Een frappant staaltje van die „paradoxale" uitdagingen aan de maatschappij leverde hij in zijn antwoord aan de directie van een Londense tombola, georganiseerd ten bate van zieke kinderen. Hij werd uitgenodigd aanwezig te zijn, maar weigerde met letterlijk het volgende briefje: „De tegenwoordige wereld is niet voor kinderen gemaakt. Waarom organiseert men voor deze kinderen niet een groot diner en een vrolijke toneeluitvoering, totdat zij van vermoeidheid inslapen, om dan de gaskraan open te zetten en hen in de hemel te doen ontwaken?"

De pret van deze paradox is niet bijster groot, maar wat het geval nog zonderlinger maakt, is wel het feit, dat een echte Shaw-bewonderaar deze onmiddellijk opkocht voor 10 pond en spoorslags verbrandde, opdat de schande van de grote meester niet aan de volgende geslachten zou worden uitgeleverd. Deze daad van piëteit moet men ten slotte bewonderen, maar Shaw heeft gelijk, als hij zich nu eindelijk terugtrekt uit de openbare beoefening van 'n soort humor, welke door zijn aangeboren puritanisme altijd enigermate, maar dikwijls ook helemaal mislukt.

Hoe een dubbeltje rollen kan.

Enige jaren geleden was er geheime dienst in Frankrijk werkzaam om al de inlichtingen omtrent de militaire plannen te centraliseren en over te maken aan de Sovjets.

Deze spionnagezaak, bekend als „Fantomas", zogenaamd naar de sovjet-agent, die door een welingerichte dienst tot zelfs plannen van zekere stukken van het nieuwe militair materiaal wist te bemachtigen, werd aan het licht gebracht door Chiappe.

Zekere Duclos werd in de zaak betrokken. De verdachte vond het dan ook veiliger naar Brussel uit te wijken.

Acht jaar gingen voorbij...

Door het Volksfront werd dezelfde hr. Jacques Duclos, algemeen secretaris met Thorez der Franse Communistische Partij, ondervoorzitter gekozen van de Franse Kamer.

Een moeilijk baantje.

„Toen Koningin Wilhelmina te Schwarzburg Rudolfstad met haar moeder in hotel „Weischer Hirsch" logeerde, waar de verloving met Prins Hendrik is aangekomen, waren er in deze stille en schone streek in Thüringen direct drie geheime politie agenten. Waar de Koningin ook ging, steeds volgden haar twee dikke Duitse uit Berlijn overgekomen geheime politieagenten; de chef bleef in en om het hotel.

De Koningin ging steeds, weer of geen weer, uit, meestal door niet meer dan een hofdame vergezeld.

Als het regende, in een lange regenmantel, zonder paraplu ging H.M. toch, gewapend met een gewone bergstok, de bergen op en steeds vlug als een ree. De dikke politagenten hadden alle moeite om H. M. te volgen, vooral daar door de regen de kleiachtige berg glad en moeilijk te begaan was. Doodmoe, met rode kop, hijgend, haast met de tong uit de mond zag ik, aldus vertelt Valerius in de Opr. Haarl. Crt., hen dan terug komen, vaak smerig en wel, want menigmaal vielen zij, door glibberigheid in hun lengte. Het is gebeurd dat beide politiemannen, door inspanning om bij weer en wind de Koningin te volgen, op eenzelfde dag ziek te bed moesten blijven. **De hoofdman kon toen zijn plicht doen.** Hij, anders „frech" hoewel een aardige kerel was nu deemoedig en verzocht te zwijgen, en er alsteblieft niet over in de Hollandse couranten te schrijven. En, dat hebben we dan ook niet gedaan. Maar thans!... het is zo lang geleden"...

Ons hart weet datgene uit te verkiezen wat het aantrekt, ons verstand is daarom **onze genegenheid te regelen.**

Weet dit: **een verheven geest plant het** grootste in het leven, maar hij zoekt het er niet in.

KEVER-PLAAG. De arbeiders van de German Worker Service zijn bezig kevers uit de boom te verwijderen. De keverplaag van dit jaar in de omgeving van Maagdenburg zijn zo ernstig, dat de bomen bijna geheel zonder bladen waren.

Gouv. Boekerij en Openbare Leeszaal.

De COMMISSIE VAN BEHEER der Gouvernements Boekerij en Openbare Leeszaal op Curaçao maakt hierdoor bekend, dat de uren waarop deze instellingen voor het publiek geopend zullen zijn te beginnen met Maandag 17 Augustus 1936 bepaald zijn op 9 uur v.m. tot 12½ uur n.m.

Willemstad, den 14den Augustus 1936.

De Voorzitter der Commissie van Beheer,
H. J. A. SCHROEDER.

Aankomst en vertrek der schepen van 20 — 22 Augustus 1936.

SS	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Amazone	20	New York, Haitiaansche havens	20	Aruba, Maracaibo
Caribia	20	Pto. Limon	20	Hamburg
El Libertador	21	La Guaira	21	Aruba, Maracaibo
Ancer	21	Maracaibo	21	P. Cabello, New York
Barneveld	21	Costa del Pac. Cristobal	21	L'pool, R'dam, A'dam H'burg
SanFrancisco	22	Le Havre	22	Cristobal, Los Angeles